

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoPom/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723205126
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6723205126.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej a členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloletú A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XXXX/X, D., občianka SR, dieťa matky E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. E. XXX/XX, G., občianka SR, zastúpená ProAdvokat, s.r.o., so sídlom Cementárska cesta 17, Banská Bystrica, IČO: 54 864 313 a otca G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XXXX/X, D., občan SR, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 10PPOm/1/2023-28 zo dňa 22. decembra 2023, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 10PPOm/1/2023-28 zo dňa 22. decembra 2023 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že dňa 21.12.2023 bol okresnému súdu doručený návrh matky prostredníctvom právneho zástupcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne odovzdal maloletú do osobnej starostlivosti matky.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila matka tým, že účastníci sú rodičmi maloletej A. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletej H. A., nar. XX.XX.XXXX. Účastníci vedú spor vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktorý je vedený na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok pod sp.zn. RK-10P/16/2022. V predmetnej právnej veci konajúci súd zatiaľ meritórne nerozhodol. Styk maloletých s rodičmi nebol doposiaľ súdom upravený, a to ani neodkladným opatrením. Od leta 2022 rodičia praktizovali model striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch.

4. Okresný súd uviedol tiež, že „dňa 10.06.2023 vydala riaditeľka základnej školy I. J. A. D. rozhodnutie o prijatí maloletej na Základnú školu I. J. A. D.. Otec pri zápise predložil čestné prehlásenie, ktorým prehlásil, že zadováženie súhlasu druhého rodiča je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou a je to v najlepšom záujme dieťaťa. Voči tomuto rozhodnutiu podala matka riadne a včas odvolanie, ktoré však bolo zamietnuté, s poukazom, na to, že otec predložil predmetné čestné vyhlásenie. Dňa 04.09.2023 nastúpila maloletá napriek nesúhlasu matky na ZŠ v obci D.. Do času nástupu maloletej na základnú školu, si rodičia maloletých striedali maloleté deti v týždňových intervaloch. Od nástupu maloletej A. na základnú školu v D., mala matka fyzický kontakt s maloletou len na pôde školy s tým, že otec odmietol

maloletú A. matke vydať. Napriek tomu, že súd vo veci samej zatiaľ nerozhodol a maloletá nebola otcovi zverená do osobnej starostlivosti si otec de facto privlastnil maloletú a odmietol ju matke odovzdať. V prebiehajúcom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, pod RK-10P/16/2022 bolo preukázané, že u rodičov je zložitá komunikácia. Hlavným dôvodom, prečo sa matka rozhodla podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je nepochybný fakt, že otec maloletej je psychicky narušený. Dňa 20.12.2023 bola matka maloletej spolu s psychiatričkou K. F. H. navštíviť maloletú v škole. Matka a K. H. riaditeľke ZŠ v D. vysvetlili, že maloletú po škole vezmú na vyšetrenie do ambulancie K. H. do D. D.. Matka maloletej sa tak spolu s maloletou a MUDr. Leckou spoločne odviezli E. D. D.. Počas vyšetrenia do ambulancie doslova vtrhol otec maloletej spolu s policajnou hliadkou, ktorej uviedol, že mu matka maloletú dcéru doslova uniesla, čo však z dôvodu absentujúceho rozhodnutia súdu nebolo pravdou. Následne došlo k psychiatrickému vyšetreniu matky a otca maloletej, ktorej záverom bolo, že je nepochybné, že otec maloletej trpí duševnou poruchou osobnosti. Psychiatrička otca maloletej v lekárskej správe zo dňa 20.12.2023 definuje ako „infantilného, nezrelého, psychopaticky štruktúrovanou osobnosťou s pathickým dopadom aj na jeho správanie a konanie.“ V ďalšom texte v správe uvádza: „je nerozhodný, nestály v názoroch, má silnú ambícienciu a ambivalenciu, a toto môže mať trvalé následky pre dcéru, ktorá s ním žije v chorom, patologickom prostredí, čo je absolútne nevhodné a kontraproduktívne.“ Z lekárskej správy ďalej vyplýva: „Dcéra Viktória má zlú patologickú väzbu na otca a práve preto ju treba okamžite oddeliť od otca..“ K správaniu otca k maloletej psychiatrička uvádza: „...silou si ju pritiahne k sebe hladká ju objíma aj v mojej prítomnosti, a keď som ho na to upozornila - ostal vydesený akoby prichytený a hneď sa mal tendenciu vyvíňovať a brániť jemu vlastným infantilným spôsobom ako zbabelé malé dieťa - čo ma len uistuje v jeho infantilnom nezrelom profile psychopaticky štruktúrovanej osobnosti s pathickým dopadom aj na jeho správanie a konanie.“ V ďalšom psychiatrička poukazuje aj na možné závažnejšie konanie otca maloletej: „Je to veľmi nebezpečné pre jej zdravý vývoj osobnosti. Nedá sa vylúčiť ani týranie, neakceptácia jej názorov, je silno manipulovaná práve otcom, nedá sa vylúčiť pri jeho štruktúre osobnosti ani problém so sex zneužívaním.“ Psychiatrička odporučila otcovi maloletej okamžitú hospitalizáciu s tým, že je potrebné, aby okamžite vydal maloletú A. matke, čo však neurobil, maloletú matke neodovzdal a na hospitalizáciu nenastúpil.“

5. Pred vydaním rozhodnutia sa okresný súd oboznámil s listinnými dôkazmi: „lekárskou správou psychiatričky K. F. H. zo dňa 20.12.2023 (č.l. 10), záverečnou správou z poradenského procesu (č.l. 11), uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 15P/16/2023-90 zo dňa 21.08.2023, lustráciou v Registri obyvateľov SR na matku, otca a maloletú.“

6. S poukazom na § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len „CMP“), § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 325 ods. 1 CSP, § 365 ods. 1 CMP okresný súd návrh matky zamietol. Neodkladným opatrením súd bezodkladne zasahuje do pomerov účastníkov konania, v prípade maloletých detí upravuje starostlivosť o maloleté dieťa, t. j. rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom, a to s ohľadom na situáciu a záujem dieťaťa, ktoré vyžadujú neodkladný zásah súdu. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

7. Po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a pripojenými listinnými dôkazmi dospel okresný súd k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pretože v ňom absentuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov u maloletej. Bezodkladnosť predstavuje situáciu, kedy nie je možné z časových dôvodov čakať s úpravou pomerov maloletého až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, pretože by dotedy mohlo dôjsť k takému ohrozeniu alebo poškodeniu práv, ktoré sú predmetom konania, že by ich po rozhodnutí vo veci samej už nebolo možné napraviť.

8. Okresný súd mal preukázané, že osobná starostlivosť o maloletú A. nebola do dňa rozhodnutia upravená súdom. Je vedené konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností Okresným súdom Liptovský Mikuláš sp. zn. RK-10P/16/2022. Zároveň z obsahu odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 15P/16/2023 - 920 zo dňa 21.08.2023 vyplýva, „že predmetné

konanie je aktuálne v štádiu znaleckého dokazovania. Z podaní matky nie je zrejmé z akého dôvodu bola maloletá Viktória následne vyšetrená dňa 20.12.2023 u psychiatričky K. F. H. a či sa jednalo o znalca príbratého v konaní sp. zn. RK-10P/16/2022 k vyšetreniu účastníkov konania alebo prípadne o lekára na základe odporúčania všeobecného lekára maloletej. Pokiaľ K. F. H. v lekárskej správe uviedla okrem iných skutočností aj jej názor, že vzťah otca maloletej k dieťaťu môže byť nebezpečný pre jej vývoj osobnosti a v budúcnosti sa nedá vylúčiť ani syndróm týrania, neakceptácia názorov a ani problém so sexuálnym zneužívaním, tieto skutočnosti sú nepochybne závažného charakteru a je potrebné ich obsah citlivo zvážiť v prebiehajúcom súdnom konaní o úpravu práv a povinností k maloletej A., avšak aj v spojení s inými dôkazmi. V danom konaní súd po náležitom dokazovaní, vychádzajúc aj zo znaleckého dokazovania nariadeného v už prebiehajúcom konaní, o veci samej rozhodne. Samé osebe bez zohľadnenia iných skutočností, a to aj záverov súdom nariadeného znaleckého dokazovania však neosvedčujú naliehavú potrebu pre nariadenie neodkladného opatrenia. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov si podľa názoru súdu vyžaduje dokazovanie, na základe ktorého by mohol súd objektívne, spravodlivo a v záujme dieťaťa rozhodnúť. V režime rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom sa dokazovanie nevykonáva neboli však osvedčené skutočnosti, z ktorých by vyplývala potreba neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov konania a to najmä s prihliadnutím ku skutočnosti, že o úprave práv a povinností sa koná na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v konaní o veci samej, kde zároveň je nariadené aj znalecké dokazovanie znalcami z príslušného odboru.“ Okresný súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP.

9. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka prostredníctvom právneho zástupcu, z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci potrebný pre rozhodnutie (§ 62 ods. 1 CMP). V odvolaní bolo citované odvolateľkou z ods. 9. napadnutého uznesenia, z ods. 10. napadnutého uznesenia okresného súdu. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia musí spĺňať kvalitatívne kritériá, ktoré sú definované v § 220 CSP. Prvostupňový súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Obsahom základného práva na spravodlivý proces je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Napadnuté uznesenie tieto kritériá podľa odvolateľky nespĺňa. Povinnosťou okresného súdu je sa vyjadriť k skutkovým a právnym otázkam, ktoré sú pre rozhodnutie veci zásadné, čo v tomto prípade absentuje. Keďže styk rodičov upravený doteraz nebol, má matka právo vziať maloletú na vyšetrenie ako jej zákonný zástupca, ak má za to, že jej zdravý vývoj a život môžu byť ohrozené, čo je nepochybne aj tento prípad. „Otec maloletej sa vyšetrenia zúčastnil sám – sám sa do ambulancie dostavil, nikto ho k vyšetreniu nenútil. Je dôležité poznamenať aj fakt, že K. F. H. nevyjadrila v lekárskej správe subjektívny názor, alebo nejakú domnienku - K. F. H. otcovi určila diagnózu a to konkrétne F.60.8 – „Iná špecifická porucha osobnosti a F.20.8. – „Iná schizofrenia“. Oba typy ochorenia sú natoľko závažné, že K. F. H. otcovi odporučila okamžitú hospitalizáciu. Už len tento samotný fakt svedčí o potrebe maloletej dočasne zveriť matke z dôvodu možných následkov na maloletú A., ktoré v budúcnosti nebude možné napraviť.“ Z lekárskej správy, ktorá tvorila prílohu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo citované: „Dcéra A. má zlú patologickú väzbu na otca a práve preto ju treba okamžite oddeliť od otca.“ K správaniu otca k maloletej psychiatrička uvádza: „....silou si ju pritiahne k sebe hladká ju objíma aj v mojej prítomnosti, a keď som ho na to upozornila – ostal vydesený akoby prichytený a hneď sa mal tendenciu vyvíňovať a brániť jemu vlastným infantilným spôsobom ako zbabelé malé dieťa – čo ma len uistuje v jeho infantilnom nezrelom profile psychopaticky štruktúrovanej osobnosti s pathickým dopadom aj na jeho správanie a konanie.“ V ďalšom psychiatrička poukazuje aj na možné závažnejšie konanie otca maloletej: „Je to veľmi nebezpečné pre jej zdravý vývoj osobnosti. Nedá sa vylúčiť ani týranie, neakceptácia jej názorov, je silno manipulovaná práve otcom, nedá sa vylúčiť pri jeho štruktúre osobnosti ani problém so sex zneužívaním.“ Psychiatrička odporučila otcovi maloletej okamžitú hospitalizáciu s tým, že je potrebné, aby okamžite vydal maloletú A. matke, čo však neurobil, maloletú matke neodovzdal a na hospitalizáciu nenastúpil.

10. V odvolaní odvolateľka ďalej citovala § 365 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., so zvýraznením častí „ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov, zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia je začaté konanie vo veci samej, ak bolo do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zverené maloleté dieťa bez sprievodu alebo

ak nebolo možné v lehote šiestich mesiacov zlúčiť maloletého cudzinca s jeho rodinou.“ Z lekárskej správy K. F. H., ktorá tvorila prílohu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé podľa odvolateľky a nepochybné, že maloletá A. A. potrebuje byť okamžite oddelená od otca, nakoľko ďalším zotrvaním v jeho starostlivosti môže byť narušený jej priaznivý vývoj, dokonca hrozí riziko premeškania. Matke maloletej neostávalo nič iné, ako podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a návrhu na nariadenie neodkladného v celom rozsahu vyhovel.

11. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom-účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

12. Odvolacia vec vedená pod sp.zn. 14CoPom/1/2024 bola Krajskému súdu v Žiline predložená podľa predkladacej správy okresného súdu na čl. 48 spisu dňa 12.01.2024 na rozhodnutie o podanom odvolaní matky maloletej (č.l. 37 spisu).

13. Predovšetkým sa žiada konštatovať, že odvolací súd nemal dôvod nesúhlasit' s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie treba návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení dostatočne vyložil, z akých dôvodov návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odôvodnenie napadnutého uznesenia, napriek odvolacím námietkam matky, totiž nevykazuje žiadne logické, skutkové ani právne medzery, bolo preto i objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania) a odvolaciemu súdu poskytovalo možnosť sa i len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Pre nutnosť vyporiadania sa aspoň stručne aj s odvolacími námietkami a pre celkovú úplnosť sa však žiada aj tu uviesť nasledovné:

14. V zmysle Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

15. V zmysle Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

16. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty matky predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce neodkladným opatrením podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CMP rozhodnúť o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky.

18. Podľa § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

19. Podľa § 365 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví..

20. Podľa § 365 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

21. Podľa § 365 ods. 4 CMP, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka.

22. V zmysle Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach, dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

23. V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

24. Odvolací súd konštatuje, že ak sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti (ak dieťaťu nemá kto poskytnúť starostlivosť) alebo si to vyžaduje okamžitá ochrana jeho života, zdravia a priaznivého vývoja (ak ide o dieťa zanedbané, týrané a pod.), ak je tu dôvodná hrozba alebo narušenie, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby. V uznesení o nariadení neodkladného opatrenia súd určí konkrétnu osobu, do dočasnej starostlivosti ktorej sa zveruje maloleté dieťa (fyzická osoba, detský domov, krízové stredisko a pod.). Ustanovením § 365 Civilného mimosporového poriadku je zvýraznená osobitosť a urgentnosť prípadov, v ktorých súd musí konať okamžite a nie je ani vylúčené konať aj na základe akéhokoľvek podnetu. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva aj z ustanovení Zákona o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a podobne.

25. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávných vzťahov. Bezodkladnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené. Posúdenie, či a kedy je daná naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

26. Akcentuje odvolací súd, že predmetné ustanovenie § 365 ods. 1 CMP vymedzuje teda dve alternatívne hypotézy, ktorých naplnenie, aspoň jednej z nich je nevyhnutné pre použitie uvádzanej právnej normy. Okolnosť existencie vážneho narušenia alebo ohrozenia života, zdravia alebo priaznivého vývoja dieťaťa (detí) je potrebné vykladať tak, aby bola dosiahnutá proporционаlita medzi sledovaným cieľom (nevyhnutná ochrana dieťaťa) a zvolenými prostriedkami riešenia existujúcej situácie, vzhľadom aj na osvedčenie intenzity zásahu – pristúpiť k radikálnemu riešeniu akým je odňatie mal. dieťaťa z rodinného prostredia.

27. Odvolací súd konštatuje podľa obsahu spisového materiálu, že v preskúvanom prípade sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia o zverení maloletej do jej osobnej starostlivosti v zmysle § 365 ods. 1 CMP poukazujúc okrem iného na skutočnosti vyplývajúce „Z lekárskej správy K. F. H., ktorá tvorila prílohu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé a nepochybné, že maloletá A. A. potrebuje byť okamžite oddelená od otca, nakoľko ďalším zotrvaním v jeho starostlivosti môže byť narušený jej priaznivý vývoj, dokonca hrozí riziko premeškania.(odvolanie strana 3 posledný odsek). Súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože neboli však osvedčené skutočnosti, z ktorých by vyplývala potreba neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov konania, a to najmä s prihliadnutím ku skutočnosti, že o úprave práv a povinností sa koná na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v konaní o veci samej, kde zároveň je nariadené aj znalecké dokazovanie znalcami z príslušného odboru. Odvolací súd, v zhode s okresným súdom, mal preukázané, že osobná starostlivosť o maloletú A. nebola do dňa rozhodnutia upravená súdom. Je vedené konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností Okresným súdom Liptovský Mikuláš sp. zn. RK-10P/16/2022. Zároveň z obsahu odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 15P/16/2023 - 920 zo dňa 21.08.2023 vyplýva, „že predmetné konanie je aktuálne v štádiu znaleckého dokazovania.“ Odvolací súd sa stotožňuje s okresným súdom a tiež konštatuje, že ani v odvolacom konaní zo strany odvolateľky nebolo zodpovedané, z akého dôvodu bola maloletá A. následne vyšetrená dňa 20.12.2023 u psychiatricky K. F. H. a či sa jednalo o znalca pribratého v konaní sp. zn. RK-10P/16/2022 k vyšetreniu účastníkov konania alebo prípadne o lekára na základe odporúčania všeobecného lekára maloletej. Odvolací súd súhlasí so závermi okresného súdu, že „Pokiaľ K. F. H. v lekárskej správe uviedla okrem iných skutočností aj jej názor, že vzťah otca maloletej k dieťaťu môže byť nebezpečný pre jej vývoj osobnosti a v budúcnosti sa nedá vylúčiť ani syndróm týrania, neakceptácia názorov a ani problém so sexuálnym zneužívaním“, tak tieto skutočnosti sú nepochybne, tak závažného charakteru, ktorý je potrebné, s dôrazom na obsah, citlivo zvážiť v prebiehajúcom súdnom konaní o úpravu práv a povinností k maloletej A. (ktoré je vedené konanie Okresným súdom Liptovský Mikuláš sp. zn. RK-10P/16/2022), avšak aj v spojení s inými dôkazmi, a to už vo vyvolanom konaní a po náležitom dokazovaní, vychádzajúc aj zo znaleckého dokazovania nariadeného v už prebiehajúcom konaní, v ktorom sa o veci samej rozhodne.

28. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk a okolností prípadu je odvolací súd rovnakého názoru, ako súd prvej inštancie, že matka neosvedčila skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že život a zdravie maloletej, jej psychický, fyzický a sociálny vývin si vyžadujú okamžitú ochranu a zásah súdu nariadením takéhoto neodkladného opatrenia. Skutočnosti, ktorými bol zdôvodnený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, nestačia na osvedčenie podmienok uvedených v § 365 ods. 1 CMP a v nadväznosti na to na uloženie povinnosti otcovi odovzdať maloletú do starostlivosti matky v zmysle § 367 ods. 1 CMP.

29. Ak matka vyvodzovala nosne nebezpečenstvo hroziace maloletej A. s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z Lekárskej správy zo dňa 20.12.2023 K. F. H., tak závery okresného súdu k vyhodnoteniu tejto správy, tak ako je súčasťou spisu čl. 10, sú podľa odvolacieho súdu dostatočné. Odvolací súd, v zhode s okresným súdom, preto vzhľadom na nepreukázanie osvedčenia nariadenia neodkladného opatrenia dospel k záveru, že nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie pre nesplnenie podmienok, neosvedčenia predpokladov v zmysle § 365 ods. 1 CMP a v nadväznosti na to v zmysle § 367 ods. 1 CMP.

30. Žiada sa opakovane zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej (vzhľadom i na zákonom limitovanú lehote na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). V konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, v rámci ktorého budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti a súd bude môcť vo veci meritórne rozhodnúť o výkone rodičovských práv a povinností k maloletej, sledujúc pritom primárne záujem maloletého dieťaťa.

31. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

32. Odvolací súd opakovane vyslovene akcentuje, že pri výkone rodičovských práv a povinností sú rodičia v prvom rade povinní chrániť záujmy svojho maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine), pričom akékoľvek konfrontačné správanie rodičov rovnako nie je na prospech

maloletého dieťaťa, a preto dôrazne apeluje predovšetkým na jeho rodičov, aby nadradili záujmy a prospech svojho maloletého dieťaťa nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi. Preto odvolací súd tiež apeluje na obidvoch rodičov, aby vzájomnou komunikáciou a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácie v rodine a svojmu maloletému dieťaťu vytvorili pokojné, harmonické a láskyplné prostredie pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin. Uvedené skutočnosti považoval odvolací súd za podstatné uviesť vo svojom rozhodnutí napriek tomu, že má vedomosť, že Krajský súd v Žiline vykonal opakovaný apel rovnakého obsahového znenia v rozhodnutiach o odvolaniach matky, proti rozhodnutiam Okresného súdu Ružomberok, Okresného súdu Liptovský Mikuláš o nariadení neodkladných opatrení, a to v konaniach vedených odvolacím súdom pod sp.zn. 15CoP/122/2023, 11CoP/34/2022, 12CoP/141/2023.

33. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

34. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).